

Julebuk på afveje

Sune Land Bloch & Hans Ulrik Kjærem Nielsen

Fremmedlegemer i mandlerne, tungeroden eller andre steder i svælget er en hyppig årsag til lægekontakt. Oftest er der tale om et fiskeben [1, 2], der har sat sig fast, men der kan også være tale om alternative fremmedlegemer, som det beskrives i denne julecase.

SYGEHISTORIE

En 22-årig i øvrigt rask mand blev fulgt til Rigshospitalets TraumeCenter af egen otolog under diagnosen epiglottitis acuta obs pro. Ved ankomsten var patienten febril og havde svært ved at synke sit spyt. Han oplyste at have fulgt det danske vaccinationsprogram, men var på grund af sin alder ikke vaccineret mod *Haemophilus influenzae*-type b, som er den hyppigste årsag til akut epiglottitis [3]. I løbet af samtalen berettede patienten imidlertid, at han havde spist noget af en julebuk ved en julefrokost for en uge si-

den. Der havde været tale om en ca. 40 cm høj julebuk lavet af halm. Under julefrokosten havde en gæst drillende viftet julebukken foran patienten, som reagerede ved at tage en bid af bukkens skæg, der var lavet af halmstråenes aks (**Figur 1**). De mange strå var herefter forsøgt kvitteret med spytning, udgravning med fingrene og opkastninger ad flere omgange. Nogle dage efter festen kontaktede patienten sin læge på grund af fremmedlegemefornemmelse i svælget. Egen læge foretog en indirekte laryngoskopi, som viste upåfaldende forhold og anbefalede blød kost og henvendelse til øre-næse-hals-specialist ved manglende bedring. De efterfølgende dage havde været præget af mareridt om julebukke, tiltagende synkesmerter og problemer med at spise.

Patienten blev på grund af tiltagende ubehag indlagt. Ved den objektive undersøgelse på Rigshospitalets TraumeCenter viste en fiberskopi, at strubelågets lingvale flade var hævet og rød. Der var ingen synlige fremmedlegemer. Efter adrenalininhalationer viste en fornyet fiberskopi et ca. 4 cm langt halmstrå placeret i valleculla epiglottica. Strået blev ukompliceret fjernet i generel anæstesi, og patienten blev udskrevet.

KASUISTIK

Øre-næse-hals-kirurgisk Klinik, Rigshospitalet

FIGUR 1

Julebuk med skæg lavet af halmstråenes aks (pil). Julebukken er normalt et fredeligt dyr, men kan undertiden være et farligt bekendtskab.



DISKUSSION

Der foreligger ingen tidligere referencer om indtagelse af julebuk associeret med irritationstilstand i svælget præsenteret med symptomer på akut betændelse af strubelåget. Ved den indledende undersøgelse af patienten kunne man ikke visualisere et fremmedlegeme i svælget på grund af lokal ødemdannelse, men efter adrenalininhalationer blev fremmedlegemet synligt. Det normale indikationsområde for inhalation med adrenalin er angioødem og bronkospasme, men julebuk på afveje kan nu tilføjes som en sjælden indikation.

KORRESPONDANCE: Sune Land Bloch, Øre-næse-hals-kirurgisk Klinik, Rigshospitalet, Blegdamsvej 9, 2100 København Ø. E-mail: sunebloch@hotmail.com

ANTAGET: 6. marts 2012

INTERESSEKONFLIKTER: Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Ngan JH, Fok PJ, Lai EC et al. A prospective study on fish bone ingestion. Experience of 358 patients. *J Laryngol Otol* 2002;116:842-3.
2. Savage J, Brookes N, Lloyd S et al. Fish bones in the valleculla and tongue base: removal with the rigid nasal endoscope. *Otolaryngol Head Neck Surg* 2004;131:50-3.
3. Wood N, Menzies R, McIntyre P. Epiglottitis in Sydney before and after the introduction of vaccination against *Haemophilus influenzae* type b disease. *Intern Med J* 2005;35:530-5.